

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฐ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการวิจัย	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับสัมมาอาชีพ	13
แนวคิดการจัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	23
แนวคิดการพึ่งตนเอง	29
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	39
การฝึกอบรม	60
การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	74

หัวข้อ	หน้า
บริบทพื้นที่วิจัย	112
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	117
งานวิจัยในประเทศ	117
งานวิจัยต่างประเทศ	125
กรอบแนวคิดในการวิจัย	128
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	134
ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	135
ขั้นตอนที่ 1.1 การสำรวจปัญหาและความต้องการการประกอบอาชีพ	
เกษตรกรรมของเกษตรกร	135
ขั้นตอนที่ 1.2 การยกร่างหลักสูตรและวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ	139
ระยะที่ 2 การทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร	152
ระยะที่ 3 การขยายผลการใช้หลักสูตร	163
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	169
สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	169
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	169
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	200
วัตถุประสงค์การวิจัย	200
สรุปผลการวิจัย	201
อภิปรายผล	202
ข้อเสนอแนะ	210
บรรณานุกรม	211
ภาคผนวก	227

หัวข้อเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	228
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	250
ภาคผนวก ค หลักสูตร	275
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	354
ภาคผนวก จ รายชื่อเกษตรกร	378
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์	383
ภาคผนวก ช ภาพประกอบ	393
ประวัติผู้วิจัย	400

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการศึกษาความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	45
2	ผลการศึกษาระยะการพัฒนาหลักสูตร	53
3	ผลการศึกษาการประเมินหลักสูตร	57
4	โปรแกรมวัดชิ้นในไถ่ไข่	97
5	โปรแกรมการทำวัดชิ้นของกรมปศุสัตว์	98
6	หน่วยการเรียนรู้หลักสูตรการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	147
7	การนำหลักสูตรไปใช้ด้วยกระบวนการ 6 ป.	159
8	กระบวนการถ่ายทอดความรู้ท้องถิ่น เรื่อง การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	161
9	ผลการศึกษาสภาพปัญหาเกษตรกรกรรมและความต้องการพัฒนาหลักสูตร สัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	172
10	ผลการประเมินความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร	181
11	ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรตามเกณฑ์ 80/80 (n = 34)	184
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ ทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนหลังการเรียนหลักสูตร สัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของ เกษตรกร (n = 34)	186
13	ผลการประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร หลังจากการเรียนตามหลักสูตรสัมมา อาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 34) ...	187
14	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชน เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 34)	193
15	ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อ เสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรตามเกณฑ์ 80/80	195

16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ ทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนหลังการเรียนหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 10)	196
17	ผลการประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร หลังจากการเรียนตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 10)	197
18	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรบ้านหินลาด (n = 10) ..	200

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์ 47
2	รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด ทาบา 49
3	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวความคิดของ Saylor, Alexander และ Lewis . 51
4	วิธีการแก้ปัญหาข้อบกพร่องในระหว่างการประเมินของ Provus 56
5	รูปแบบการฝึกอบรมแบบเคสเลอร์ 62
6	รูปแบบการฝึกอบรมของ Cascio 63
7	รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพ ฝ่ายส่งเสริมอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพสำนักพัฒนา ชุมชน กรุงเทพมหานคร 67
8	รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ 68
9	รูปแบบการฝึกอบรมด้วยการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .. 69
10	แบบของโรงเรียนเลี้ยง ไก่พันธุ์ไข่ 85
11	ถาดอาหาร 86
12	รางอาหาร 86
13	ถังอาหาร 87
14	รางอาหารแบบอัตโนมัติ 87
15	อุปกรณ์ให้น้ำแบบรางยาว 87
16	อุปกรณ์ให้น้ำแบบขุดมีฝาครอบ 88
17	การวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ 152

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	133
2	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยษที่ 1 ขั้นตอนที่ 1.1	136
3	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยษที่ 1 ขั้นตอนที่ 1.2	143
4	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยษที่ 2	153
5	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยษที่ 3	164

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการการประกอบอาชีพเกษตรกรของเกษตรกร	254
2 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ เรื่อง การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	262
3 ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร ตำบลหนองโน	268
4 ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	273
5 ผลการศึกษาสภาพปัญหาเกษตรกรและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	355
6 ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร	357
7 ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร	359
8 ผลการประเมินความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร	362
9 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรตามเกณฑ์ 80/80 ($n = 34$)	364
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ ทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนหลังการเรียนรู้หลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร ($n = 34$)	366
11 ผลการประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร หลังจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร ($n = 34$)	367
12 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร ($n = 34$)	370

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

13	ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรตามเกณฑ์ 80/80 (n = 10)	372
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ ทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนหลังการเรียนหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 10)	373
15	ผลการประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร หลังจากการเรียนตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร (n = 10)	374
16	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรบ้านหินลาด (n = 10) ..	377

สารบัญญากาศภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่

หน้า

1	การจัดเวทีชาวบ้านสนทนากลุ่มเพื่อร่วมศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกรวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2556	394
2	การวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุม 732 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	394
3	การประชุมชี้แจงโครงการ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2557	395
4	การเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ของเกษตรกรตามหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชน เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	395
5	การฝึกปฏิบัติการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ของเกษตรกร	396
6	เกิดอาชีพเสริมจากการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชน เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร	396
7	การจัดกลุ่มสนทนาถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2557	397
8	การเผยแพร่ผลการวิจัยในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ในวันที่ 18-19 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	397
9	นำเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง หลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง การพึ่งตนเองของเกษตรกร ณ มหาวิทยาลัยเมสซี ประเทศนิวซีแลนด์	398
10	บัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกรเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่บ้านกุดแคน	398
11	บัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกรเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่บ้านหินลาด	399
12	แผนที่บริบทชุมชนบ้านกุดแคนและบ้านหินลาด	399